

Nr 816

Av fröken **Wetterström m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 185, med förslag till lag om ändring i civilförsvarslagen den 15 juli 1944 (nr 536)*.

I proposition nr 185 framhåller departementschefen bl. a. att det torde vara möjligt att avsevärt höja den nuvarande minimigränsen för invånarantalet i de orter, där skyldighet att inrätta enskilda skyddsrum skall föreligga. I anslutning till detta uttalande har Kungl. Maj:t i direktiv till civilförsvarsstyrelsen principiellt angivit gränsen till orter med 5 000 invånare.

Vi finner det betänkligt att så avsevärt höja den nuvarande gränsen, som går vid orter med 500 invånare. Enligt nu gällande bestämmelser föreligger skyldighet att inrätta skyddsrum i cirka 600 orter med invånarantal mellan 500 och 5 000, för vilka orter således i princip dylik skyldighet enligt propositionen skulle komma att upphöra.

Det torde vara uppenbart att den tekniska utvecklingen i hög grad ökat behovet av skydd. Vad beträffar här ifrågavarande orter talar särskilt två faktorer för att skydd i åtminstone samma utsträckning som hittills bör anordnas. Sålunda har genom atomvapnet risken för radioaktiv beläggning av stora delar av landet oberoende av tätortskaraktär blivit påtaglig. Det är ostridigt att normalskyddsrum ger ett mycket gott skydd mot sådan strålning.

Den i propositionen föreslagna utrymningsplanläggningen måste vidare medföra att vid planläggningens genomförande ökade utrymmen måste tagas i anspråk ej minst i orterna mellan 500 och 5 000 invånare. Härigenom blir orterna mer begärliga som anfallsmål. Som en följd härav borde, synes det oss, skyddsmöjligheterna snarare ökas i dessa orter i stället för att minskas.

I propositionen anges att en höjning av minimigränsen till 5 000 invånare skulle medföra en kostnadsbesparing på cirka 1,8 milj. kronor per år. Vid genomförandet av den av civilförsvarsstyrelsen föreslagna modifieringen av normalskyddsrummets utformning blir emellertid kostnadsläget ett annat. Besparingen synes då bli endast cirka en miljon kronor per år. Trots detta uppnås genom civilförsvarsstyrelsens förslag en ökad skyddsytta per person. De besparingar, som sålunda står att vinna vid bifall till propositionens förslag, framstår såsom blygsamma i förhållande till det relativt stora skydd som man avstår ifrån.

I propositionen har uttalats att man inom vissa utrymningsorters centrala delar, som karakteriseras av ålderdomlig, föga motståndskraftig bebyggelse, utslutande bör inrätta befolkningskyddsrum, enär endast sådana skyddsrum där

anses ge fullgott skydd. Inom ifrågavarande områden är sålunda avsikten att normalskyddsrum icke längre skall byggas.

Vi delar i princip denna uppfattning. Emellertid ger departementets direktiv till civilförvarsstyrelsen om principerna för denna inre gränsdragning det bestämda intrycket att man syftar till att låta gränsen innesluta även områden med modernare bebyggelse. Vi finner det angeläget att man vid gränsdragningen iakttagit sådan försiktighet att man inte avsäger sig det skydd, som normalskyddsrum kan erbjuda inom härför ändamålsenlig bebyggelse. Härför talar också det förhållandet att en utbyggnad av befolkningsskyddsrum icke torde — såsom framgår av propositionen — komma att kunna förverkligas inom den närmaste framtiden.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte fästa uppmärksamheten på att här anförda synpunkter beaktas vid utformningen av bestämmelserna för skyldigheten att i fortsättningen anordna enskilda skyddsrum.

Stockholm den 30 oktober 1956

Karin Wetterström

Henrik Munktell

Elis Håstad

Nr 817

Av herrar **Boija** och **Nyberg**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 185, med förslag till lag om ändring i civilförvarslagen den 15 juli 1944 (nr 536)*.

(Lika lydande med motion nr 620 i Första kammaren)

Stockholm den 30 oktober 1956

Gustaf Boija

Olaus Nyberg